

**Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.**

AK.

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA**

Raport zawiera 55 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Grupy	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	6
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy	7
IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	53
VI. Informacje i uwagi końcowe	55

AKL

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy

- (a) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA (Jednostka dominująca, Bank) została utworzona w 1919 r. jako Pocztowa Kasa Oszczędnościowa.

W 1950 r. Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy. W dniu 18 stycznia 2000 r. na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna. W dniu 12 kwietnia 2000 r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy dokonał wpisu Banku do Rejestru Handlowego. Obecnie Bank zarejestrowany jest pod numerem KRS0000026438, a właściwym sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Jednostce dominującej nadano dnia 14 czerwca 1993 r. numer NIP 525-000-77-38. Dla celów statystycznych Jednostka dominująca otrzymała dnia 18 kwietnia 2000 r. numer REGON 016298263.

- (b) Zarejestrowany kapitał zakładowy Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosił 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:
- 510.000.000 akcji imiennych serii A;
 - 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
 - 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
 - 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.
- (c) W badanym roku przedmiotem działalności Grupy było m.in:
- wykonywanie czynności typowych dla banku uniwersalnego;
 - działalność maklerska;
 - zarządzanie funduszami emerytalnymi;
 - zarządzanie funduszami inwestycyjnymi;
 - zarządzanie nieruchomościami;
 - usługi w zakresie technicznej obsługi bankowości elektronicznej;
 - usługi w zakresie obsługi i rozliczeń transakcji kartowych;
 - działalność leasingowa.
- (d) W roku obrotowym członkami Zarządu Jednostki dominującej byli:

Zbigniew Jagiełło	p.o. Prezesa Zarządu	od 1 października 2009 r.
Bartosz Drabikowski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Krzysztof Dresler	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jarosław Myjak	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Wojciech Papierak	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Mariusz Zarzycki	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jerzy Pruski	Prezes Zarządu	do 7 lipca 2009 r.
Tomasz Mironczuk	Wiceprezes Zarządu	do 7 lipca 2009 r.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

(e) W skład Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędnościowej Banku Polskiego SA na 31 grudnia 2009 r. wchodziły następujące jednostki:

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe / dokumentację konsolidacyjną	Rodzaj opinii	Dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	Podmiot dominujący	Nie dotyczy	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	w trakcie badania	31 grudnia 2009 r.
Bankowy Fundusz Leasingowy SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	w trakcie badania	31 grudnia 2009 r.
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
PKO BP Finat Sp. z o.o.	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.	Spółka zależna (99,99%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	nie dotyczy ¹	31 grudnia 2009 r.
Inteligo Financial Services SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
Kredobank SA	Spółka zależna (99,49%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	w trakcie badania	31 grudnia 2009 r.
PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	w trakcie badania	31 grudnia 2009 r.
PKO Finance AB	Spółka zależna (100%)	Pełna	Öhrlings Pricewaterhouse-Coopers AB	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Spółka zależna (100%)	Pełna	Pricewaterhouse-Coopers Sp. z o.o.	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2009 r.

oraz spółki zależne od Bankowego Towarzystwa Kapitałowego SA, Bankowego Funduszu Leasingowego SA, Inteligo Financial Services SA oraz PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.

¹ badanie było przeprowadzone na podstawie dokumentacji konsolidacyjnej.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

Najważniejsze dane finansowe spółek objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2009 r. i za 2009 r. przedstawiono poniżej:

	Suma bilansowa tys. zł	Suma przychodów tys. zł	Kapitały własne tys. zł	Wynik netto tys. zł
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	153.647.479	12.911.218	20.179.517	2.432.152
Bankowy Fundusz Leasingowy SA	2.479.646	219.851	90.084	3.184
Kredobank SA	1.934.378	384.248	232.124	(190.192)
PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.	644.569	176.763	179.523	(6.623)
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	290.955	49.286	210.871	12.491
PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA	255.742	75.334	225.483	23.619
Inteligo Financial Services SA	178.496	91.842	136.072	13.473
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	113.055	172.311	90.203	31.981
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	109.627	251.169	86.512	60.850
Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.	107.102	3	105.871	(602)
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	24.028	1.132	9.564	(4.693)
PKO Finance AB	411	234	359	63
Razem	159.785.488	14.333.391	21.546.183	2.375.703
Eliminacje i korekty konsolidacyjne	(3.306.803)	(406.031)	(1.110.313)	(63.919)
Razem	156.478.685	13.927.360	20.435.870	2.311.784

- (f) Jednostka dominująca posiadała także jednostki współzależne i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

Centrum Haffnera Sp. z o.o.	-	jednostka współzależna
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	-	jednostka współzależna
Agencja Inwestycyjna CORP SA	-	jednostka stowarzyszona
Bank Pocztowy SA	-	jednostka stowarzyszona
Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	-	jednostka stowarzyszona
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	-	jednostka stowarzyszona

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

- (g) Jednostka dominująca jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Grupy uchwałą nr 26/2008 Rady Nadzorczej z dnia 17 kwietnia 2008 r. na podstawie paragrafu 15 ustęp 1 punkt 3 Statutu Jednostki dominującej.
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649).
- (c) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 12 maja 2008 r. w okresie:
- badanie wstępne od 12 października do 11 grudnia 2009 r.;
 - badanie końcowe od 11 stycznia do 10 marca 2010 r.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 3,5% (3,3% w 2008 r.).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA jest jednostką dominującą w Grupie, w skład której w roku badanym wchodziło 11 spółek zależnych bezpośrednio i 11 spółek zależnych pośrednio. Dane czterech spółek stowarzyszonych bezpośrednio oraz dane dwóch wspólnych przedsięwzięć zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. W roku poprzedzającym rok badany, Grupa składała się z 10 spółek zależnych bezpośrednio i 10 spółek zależnych pośrednio; natomiast dane pięciu spółek stowarzyszonych bezpośrednio oraz dane dwóch wspólnych przedsięwzięć zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

- Na dzień 31 grudnia 2009 r. suma aktywów wyniosła 156.478.685 tys. zł i uległa zwiększeniu o 21.842.699 tys. zł (tj. 16%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2008 r.
- Wzrost ten został sfinansowany głównie zwiększeniem zobowiązań wobec klientów o 22.133.653 tys. zł (tj. 22%) w wyniku przyrostu depozytów oraz kapitałów własnych o 6.437.854 tys. zł (tj. 46%) na skutek emisji akcji przez Jednostkę dominującą, przy jednoczesnym zmniejszeniu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych o 4.605.967 tys. zł (tj. 75%) oraz salda zobowiązań wobec innych banków o 1.842.555 tys. zł (tj. 26%).
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2009 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 125.072.934 tys. zł i stanowiło 80% sumy bilansowej (wzrost o 3 p.p. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.). Zmiana salda zobowiązań wobec klientów była głównie efektem znacznego przyrostu zobowiązań wobec osób fizycznych (wzrost o 11.234.595 tys. zł, tj. 15%, w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz podmiotów gospodarczych (wzrost o 8.501.645 tys. zł, tj. 44%, w porównaniu do salda na dzień 31 grudnia 2008 r.) (komentarz 14).
- Saldo zobowiązań wobec innych banków wyniosło 5.146.048 tys. zł na dzień bilansowy i składało się głównie z otrzymanego przez Bank kredytu konsorcyjnego we frankach szwajcarskich, którego wartość w walucie polskiej wyniosła 2.621.791 tys. zł (2.656.004 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz kredytów od innych banków otrzymanych przez Grupę Bankowy Fundusz Leasingowy w kwocie 894.030 tys. zł (1.226.302 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Spadek salda ogółem o 1.842.555 tys. zł (tj. 26%) w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. wynikał głównie ze zmniejszenia salda depozytów innych banków – zmiana o 1.435.742 tys. zł (tj. 51%) (komentarz 13).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Na dzień 31 grudnia 2009 r. zobowiązania z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosły 1.544.370 tys. zł (6.150.337 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Spadek salda na dzień bilansowy był głównie rezultatem zmniejszenia wolumenu zawieranych transakcji oraz niższych kursów walutowych w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. (komentarz 4).
- Saldo zobowiązań podporządkowanych wyniosło 1.612.178 tys. zł na dzień bilansowy (1.618.755 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) i dotyczyło wyceny obligacji wyemitowanych przez Bank w 2007 r. w kwocie nominalnej 1.600.700 tys. zł (komentarz 16).
- Wartość skonsolidowanych kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosła 20.435.870 tys. zł (13.998.016 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na wzrost salda tej pozycji o 6.437.854 tys. zł (tj. 46%) zł wpłynęły przede wszystkim podwyższenie kapitału akcyjnego w 2009 r. o kwotę 250.000 tys. zł oraz zasilenie kapitału zapasowego nadwyżką wartości emisyjnej nad nominalną (4.831.125 tys. zł). Jednocześnie Jednostka dominująca podjęła decyzję o przeznaczeniu 1.000.000 tys. zł z zysku 2008 r. na wypłatę dywidendy. Pozostała część zysku 2008 r. została przeznaczona na podniesienie kapitału rezerwowego (1.881.260 tys. zł) (komentarz 19).
- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła 17.865.344 tys. zł na dzień 31 grudnia 2009 r. (12.885.283 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) i była wyższa o 8.116.012 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (9.749.332 tys. zł na koniec 2009 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 14,66% i uległ zwiększeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 3,37 p.p.
- Wyższy poziom finansowania znalazł odzwierciedlenie przede wszystkim we wzroście na dzień bilansowy salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom – zmiana o 15.464.694 tys. zł (tj. 15%) oraz salda instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – zmiana o 7.805.146 tys. zł (tj. 171%). Salda te na dzień bilansowy wyniosły odpowiednio 116.572.585 tys. zł oraz 12.360.690 tys. zł.
- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowiły 75% wartości sumy bilansowej (bez zmian w porównaniu do końca 2008 r.). Wartość brutto portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiła 120.509.709 tys. zł i wzrosła w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. o 16.483.942 tys. zł (tj. 16%). Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia salda kredytów mieszkaniowych i gospodarczych udzielonych klientom sektora niefinansowego (odpowiednio wzrost o 6.735.843 tys. zł, tj. 15% oraz 4.911.122 tys. zł, tj. 15%) (komentarz 6).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Jakość portfela należności z tytułu kredytów i pożyczek oraz należności leasingowych w Grupie Kapitałowej na datę bilansową mierzona udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek uległa pogorszeniu w stosunku do końca 2008 r. Na dzień 31 grudnia 2009 r. udział kredytów i należności leasingowych z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek wzrósł o 4,0 p.p. i wyniósł 7,6%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 36,6% na dzień 31 grudnia 2009 r. i spadł w porównaniu do końca 2008 r. o 21,3 p.p. Na powyższe zmiany wpływ miało rozszerzenie przez Bank katalogu przesłanek indywidualnej utraty wartości. W przypadku gdyby nie doszło do rozszerzenia katalogu przesłanek, udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósłby 4,8% i byłby o 1,2 p.p. wyższy niż na koniec 2008 r. Analogicznie, współczynnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości odpisami wyniósłby 58,2% i byłby o 0,3 p.p. wyższy niż na koniec 2008 r. Spadek jakości portfela kredytowego spowodowany był przede wszystkim pogorszeniem sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców.
- Saldo instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na dzień bilansowy wyniosło 12.360.690 tys. zł. Wzrost salda (o 7.805.146 tys. zł, tj. 171%) wynikał głównie z zaangażowania Banku w bony pieniężne NBP – saldo pozycji na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 6.994.218 tys. zł (wobec braku zaangażowania na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz wzrostu zaangażowania w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa o 988.693 tys. zł (tj. 23%) (komentarz 5).
- Saldo inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wyniosło na dzień bilansowy 7.944.317 tys. zł i było niższe o 670.596 tys. zł (tj. 8%) od salda na koniec 2008 r. Spadek dotyczył głównie obligacji NBP w portfelu Banku (spadek o 2.673.729 tys. zł, tj. 100%) i był częściowo rekompensowany zwiększeniem zaangażowania w obligacje i bony skarbowe – wzrost o 1.466.284 tys. zł (tj. 42%) (komentarz 7).
- Pozostałe aktywa płynne Grupy – składające się z kasy i środków w Banku Centralnym, należności od banków, aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i pochodnych instrumentów finansowych spadły łącznie na dzień bilansowy o 934.826 tys. zł (tj. 7%), co wynikało głównie ze zmniejszenia stanu należności od banków oraz niższej niż przed rokiem dodatniej wyceny instrumentów pochodnych, częściowo rekompensowanych wzrostem kasy i środków w Banku Centralnym (komentarze 1-4).
- Urealnione skumulowane luki płynności Grupy do 1 miesiąca i do 3 miesięcy kalkulowane na podstawie danych o zapadalnych aktywach i wymagalnych pasywach według urealnionych terminów wymagalności, wyniosły odpowiednio 22.543.741 tys. zł i 18.934.151 tys. zł (10.278.524 tys. zł i 6.899.132 tys. zł na koniec 2008 r.).
- Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem wzrósł w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. o 2,1 p.p. i wyniósł na koniec 2009 r. 93,1%.

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

**Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.**

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- Wynik na działalności operacyjnej wyniósł w 2009 r. 2.942.928 tys. zł i był niższy od wyniku roku 2008 o 1.018.821 tys. zł (tj. 26%). Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 5.051.182 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 2.583.003 tys. zł, wynik z pozycji wymiany w kwocie 909.139 tys. zł oraz pozostałe przychody operacyjne w kwocie 584.949 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszyły ogólne koszty administracyjne w kwocie 4.243.835 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w kwocie 1.681.075 tys. zł w 2009 r.
- Wynik odsetkowy Grupy w 2009 r. wyniósł 5.051.182 tys. zł i był o 1.076.133 tys. zł (tj. 18%) niższy od wyniku osiągniętego w 2008 r. Główną przyczyną spadku były wyższe koszty odsetkowe od zobowiązań wobec klientów i kredytów otrzymanych od banków (o 1.075.110 tys. zł, tj. 40%), spowodowane konkurencyjnością oferty Banku w zakresie oprocentowania depozytów. W 2009 r. marża odsetkowa, liczona jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych, spadła o 12 p.p. w porównaniu do 2008 r. i wyniosła 56% (komentarz 21). W porównaniu do 2008 r. niższa była także stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących, która wyniosła w 2009 r. 6,7% (spadek o 1,4 p.p.). Zwiększeniu uległa natomiast cena środków obcych (z 2,8% w 2008 r. do 3,3% w 2009 r.).
- Wynik z tytułu prowizji i opłat w 2009 r. był wyższy niż w 2008 r. i wyniósł 2.583.003 tys. zł (wzrost o 171.194 tys. zł, tj. 7%). W stosunku do 2008 r. przychody z tytułu prowizji i opłat wzrosły o 190.587 tys. zł (wzrost o 6% do kwoty 3.335.347 tys. zł), głównie z tytułu ubezpieczenia kredytów, z tytułu kart płatniczych oraz obsługi rachunków bankowych. Jednocześnie nastąpił wzrost kosztów z tytułu prowizji i opłat o 19.393 tys. zł (tj. 3%) do kwoty 752.344 tys. zł (komentarz 22).
- Wynik z pozycji wymiany wyniósł w badanym roku 909.139 tys. zł i był wyższy od wyniku 2008 r. o kwotę 207.814 tys. zł (tj. 30%). Wynik z pozycji wymiany jest pozycją netto dodatniej wyceny w kwocie 2.712.617 tys. zł (wycena ujemna -2.245.016 tys. zł w 2008 r.) dotyczącej różnic kursowych od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz ujemnej wyceny w kwocie 1.803.478 tys. zł (wycena dodatnia w kwocie 2.946.341 tys. zł w 2008 r.) dotyczącej pozostałych aktywów i zobowiązań oraz zrealizowanych różnic kursowych.
- Odpisy netto z tytułu utraty wartości wyniosły w 2009 r. 1.681.075 tys. zł. (1.130.396 tys. zł w 2008 r.). Wzrost odpisów netto (ujmowanych w rachunku zysków i strat) dotyczył głównie kredytów konsumpcyjnych i mieszkaniowych udzielonych klientom – wzrost odpowiednio o 395.623 tys. zł, tj. 93% oraz 150.698 tys. zł, tj. 151% (komentarz 26).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej Grupy (cd.)

- W 2009 r. ogólne koszty administracyjne były o 52.440 tys. zł (tj. 1%) niższe niż w roku poprzednim i wyniosły 4.243.835 tys. zł. Na spadek ten największy wpływ miało ograniczenie kosztów świadczeń pracowniczych o 121.880 tys. zł (tj. 5%) do kwoty 2.307.514 tys. zł (komentarz 27). Ogólna efektywność działania, liczona jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I) uległa w 2009 r. pogorszeniu (wzrost wskaźnika o 2,1 p.p. do 47,9%). Negatywna zmiana wskaźnika spowodowana była głównie niższym niż w 2008 r. wynikiem z tytułu odsetek.
- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 21,1% i zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 8,4 p.p.
- Obciążenie podatkowe w 2009 r. wyniosło 631.486 tys. zł (838.156 tys. zł w 2008 r.). Efektywna stopa opodatkowania wyniosła w 2009 r. 21,5% i była wyższa o 0,4 p.p. w porównaniu do 2008 r.
- W rezultacie w 2009 r. Grupa osiągnęła zysk netto w kwocie 2.311.784 tys. zł, który był niższy od wyniku za 2008 r. o kwotę 827.403 tys. zł (tj. 26%). Rentowność netto (liczona jako zysk netto do przychodów ogółem) wyniosła w 2009 r. 16,6% (23,3% w 2008 r.).
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2009 r. 1,6% i w porównaniu do 2008 r. spadł o 1,0 p.p. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 13,4% i był o 10,8 p.p. niższy niż w 2008 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE SKONSOLIDOWANE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2009 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Kasa, środki w Banku Centralnym	1	7.094.350	5.836.892	1.257.458	22	5	4
Należności od banków	2	2.023.055	3.363.599	(1.340.544)	(40)	1	3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3	2.212.955	1.496.147	716.808	48	2	1
Pochodne instrumenty finansowe	4	2.029.122	3.597.670	(1.568.548)	(44)	1	3
Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	12.360.690	4.555.544	7.805.146	171	8	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6	116.572.585	101.107.891	15.464.694	15	75	75
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	7	7.944.317	8.614.913	(670.596)	(8)	5	6
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności		9.894	-	9.894	-	-	-
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne	8	228.692	247.145	(18.453)	(7)	-	-
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży		13.851	-	13.851	-	-	-
Zapasy	9	653.075	622.410	30.665	5	-	1
Wartości niematerialne	10	1.572.577	1.352.778	219.799	16	1	1
Rzeczowe aktywa trwale	11	2.777.694	2.964.659	(186.965)	(6)	2	2
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28	7.184	6.649	535	8	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	403.218	239.237	163.981	69	-	-
Inne aktywa	12	575.426	630.452	(55.026)	(9)	-	1
Aktywa razem		156.478.685	134.635.986	21.842.699	16	100	100

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE SKONSOLIDOWANE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2009 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY WŁASNE	Komentarz	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		6.581	2.816	3.765	134	-	-
Zobowiązania wobec innych banków	13	5.146.048	6.988.603	(1.842.555)	(26)	4	5
Pochodne instrumenty finansowe	4	1.544.370	6.150.337	(4.605.967)	(75)	1	5
Zobowiązania wobec klientów	14	125.072.934	102.939.281	22.133.653	22	80	77
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	15	289.360	211.573	77.787	37	-	-
Zobowiązania podporządkowane	16	1.612.178	1.618.755	(6.577)	-	1	1
Pozostałe zobowiązania	17	1.566.623	1.667.776	(101.153)	(6)	1	1
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28	181.893	472.228	(290.335)	(61)	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	20.534	20.585	(51)	-	-	-
Rezerwy	18	602.294	566.016	36.278	6	-	-
Zobowiązania razem		136.042.815	120.637.970	15.404.845	13	87	89
Kapitał zakładowy		1.250.000	1.000.000	250.000	25	1	1
Pozostałe kapitały		16.732.988	9.835.307	6.897.681	70	11	7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(108.791)	(57.413)	(51.378)	89	-	-
Niepodzielony wynik finansowy		248.806	53.232	195.574	367	-	-
Wynik roku bieżącego		2.305.538	3.120.674	(815.136)	(26)	1	3
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		20.428.541	13.951.800	6.476.741	46	13	11
Kapitały mniejszości		7.329	46.216	(38.887)	(84)	-	-
Kapitały własne	19	20.435.870	13.998.016	6.437.854	46	13	11
Zobowiązania i kapitały własne razem		156.478.685	134.635.986	21.842.699	16	100	100

AKL

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

		2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana	2009 r.	2008 r.
	Komentarz	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek		9.031.330	9.033.781	(2.451)	-	65	67
Koszty z tytułu odsetek		(3.980.148)	(2.906.466)	(1.073.682)	37	36	31
Wynik z tytułu odsetek	21	5.051.182	6.127.315	(1.076.133)	(18)		
Przychody z tytułu prowizji i opłat		3.335.347	3.144.760	190.587	6	24	23
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(752.344)	(732.951)	(19.393)	3	7	8
Wynik z tytułu prowizji i opłat	22	2.583.003	2.411.809	171.194	7		
Przychody z tytułu dywidend		5.381	21.956	(16.575)	(75)	-	-
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej		60.872	(162.697)	223.569	(137)	-	2
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		(2.622)	(2.986)	364	(12)	-	-
Wynik z pozycji wymiany	23	909.139	701.325	207.814	30	7	6
Pozostałe przychody operacyjne	24	584.949	522.425	62.524	12	4	4
Pozostałe koszty operacyjne	25	(324.066)	(230.727)	(93.339)	40	3	2
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	26	(1.681.075)	(1.130.396)	(550.679)	49	15	12
Ogólne koszty administracyjne	27	(4.243.835)	(4.296.275)	52.440	(1)	39	45
Wynik z działalności operacyjnej		2.942.928	3.961.749	(1.018.821)	(26)		
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i współzależnych		342	15.594	(15.252)	(98)	-	-
Zysk brutto		2.943.270	3.977.343	(1.034.073)	(26)		

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. (cd.)

		2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana	2009 r.	2008 r.
	Komentarz	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Zysk brutto		2.943.270	3.977.343	(1.034.073)	(26)		
Podatek dochodowy	28	(631.486)	(838.156)	206.670	(25)		
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych)		2.311.784	3.139.187	(827.403)	(26)		
Zyski i straty udziałowców mniejszościowych		(6.246)	(18.513)	12.267	(66)		
Zysk netto przypadający na jednostkę dominującą		2.305.538	3.120.674	(815.136)	(26)		
Przychody ogółem		13.927.360	13.439.841	487.519	4	100	100
Koszty ogółem		(10.984.090)	(9.462.498)	(1.521.592)	16	100	100
Zysk brutto		2.943.270	3.977.343	(1.034.073)	(26)		

AKL

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Grupy

Działalność gospodarczą Grupy, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki (1):

	2009 r.	2008 r.
Wskaźniki rentowności		
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	21,1%	29,5%
Rentowność netto (zysk netto / przychody ogółem)	16,6%	23,3%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	13,4%	24,2%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	1,6%	2,6%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	6,7%	8,1%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	47,9%	45,8%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	3,3%	2,8%
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	93,1%	91,0%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	7,6%	3,6%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	36,7%	57,6%
Wskaźniki płynności		
Urealniona skumulowana luka płynności do 1 miesiąca w tys. zł (5)	22.543.741	10.278.524
Urealniona skumulowana luka płynności do 3 miesięcy w tys. zł (5)	18.934.151	6.899.132
Inne wskaźniki		
Współczynnik wypłacalności	14,66%	11,29%
Fundusze własne (tys. zł)	17.865.344	12.885.283
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	9.749.332	9.126.735

(1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.

(2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego.

(3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tyt. utraty wartości.

(4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.

(5) Wskaźniki płynności dotyczą jednostki dominującej i uwzględniają stosunek zapadalnych aktywów do wymagalnych pasywów według urealnionych terminów zapadalności na dzień bilansowy.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 r.

1. Kasa, środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo „Kasa, środki w Banku Centralnym” wynosiło 7.094.350 tys. zł (5.836.892 tys. zł na koniec 2008 r.), z czego 99% (6.993. 966 tys. zł) dotyczyło Banku. Ponad połowę całkowitego salda (4.625.073 tys. zł) stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (3.419.832 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP do utrzymywania w grudniu 2009 r. wynosiła 3.491.459 tys. zł (3.519.554 tys. zł w grudniu 2008 r.).

2. Należności od banków

Na dzień bilansowy saldo należności od banków wyniosło 2.023.055 tys. zł, z czego 1.731.194 tys. zł (tj. 86%) dotyczyło Banku (3.222.451 tys. zł, tj. 96% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Saldo należności od banków na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Lokaty w innych bankach	1.160.377	2.106.309	(945.932)	(45)
Rachunki bieżące	617.388	383.847	233.541	61
Udzielone kredyty i pożyczki	134.365	262.408	(128.043)	(49)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	105.427	603.200	(497.773)	(83)
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji	27.013	28.067	(1.054)	(4)
Środki pieniężne w drodze	5.594	7.879	(2.285)	(29)
Razem	2.050.164	3.391.710	(1.341.546)	(40)
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(27.109)	(28.111)	1.002	(4)
Razem netto	2.023.055	3.363.599	(1.340.544)	(40)

W porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. spadek stanu należności od banków (o 1.340.544 tys. zł, tj. 40%) był spowodowany głównie zmniejszeniem stanu lokat w innych bankach (spadek o 945.932 tys. zł, tj. 45%) oraz spadkiem zaangażowania w transakcje z przyrzeczeniem odkupu (spadek o 497.773 tys. zł, tj. 83%), które były częściowo rekompensowane wzrostem salda rachunków bieżących (wzrost o 233.541 tys. zł, tj. 61%).

Na dzień bilansowy należności denominowane w walutach obcych stanowiły równowartość 1.790.545 tys. zł, tj. 87% salda (2.300.092 tys. zł, tj. 68% salda na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2. Należności od banków (cd.)

Na saldo lokat w innych bankach składały się głównie środki ulokowane w bankach o ratingach powyżej A- według skali S&P oraz Fitch w kwocie 1.641.846 tys. zł, tj. 83% (2.208.106 tys. zł, tj. 66% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Odpis z tytułu utraty wartości należności w wysokości 27.013 tys. zł (28.067 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) w całości dotyczył należności z tytułu nierozliczonych transakcji instrumentami pochodnymi, postawionych w stan wymagalności.

3. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Saldo „Aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu” na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 2.212.955 tys. zł i w całości dotyczyło Banku (podobnie na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na pozycję składały się następujące aktywa:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Obligacje skarbowe (PLN)	1.810.340	699.119	1.111.221	159
Bony skarbowe	388.500	772.803	(384.303)	(50)
Obligacje skarbowe (EUR)	-	19.476	(19.476)	(100)
Inne	14.115	4.749	9.366	197
Razem	2.212.955	1.496.147	716.808	48

Wzrost wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu o 716.808 tys. zł (tj. 48%) na dzień bilansowy był spowodowany głównie zwiększeniem zaangażowania Banku w obligacje skarbowe (PLN), przy jednoczesnym zmniejszeniu zaangażowania w bony skarbowe. Szczególnie znaczący przyrost wartości obligacji skarbowych w portfelu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu nastąpił we wrześniu 2009 r. – wzrost o 655.454 tys. zł w stosunku do sierpnia 2009 r.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe

Saldo należności z tytułu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych w porównaniu do 2008 r. zmalało o 1.568.548 tys. zł (tj. 44%) i na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiło 2.029.122 tys. zł. Saldo zobowiązań z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych wyniosło 1.544.370 tys. zł i w porównaniu do końca 2008 r. uległo zmniejszeniu o 4.605.967 tys. zł (tj. 75%). Udział Banku w saldach obu pozycji wynosił prawie 100%, a składały się na nie wyceny następujących transakcji:

	31.12.2009 r. Aktywa tys. zł	31.12.2009 r. Zobowiązania tys. zł	31.12.2008 r. Aktywa tys. zł	31.12.2008 r. Zobowiązania tys. zł
Swapy stopy procentowej	1.716.740	1.338.133	2.784.337	5.070.104
- w tym CIRS	402.221	33.699	56.289	2.391.272
Opcje walutowe i opcje na akcje	198.159	127.847	574.434	585.414
Walutowe transakcje terminowe	114.223	76.530	226.706	494.759
Inne	-	1.860	12.193	60
Razem	2.029.122	1.544.370	3.597.670	6.150.337

Zmianę powyższych sald na 31 grudnia 2009 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Zmiana Aktywa tys. zł	Zmiana Aktywa %	Zmiana Zobowiązania tys. zł	Zmiana Zobowiązania %
Swapy stopy procentowej	(1.067.597)	(38)	(3.731.971)	(74)
- w tym CIRS	345.932	615	(2.357.573)	(99)
Opcje walutowe i opcje na akcje	(376.275)	(66)	(457.567)	(78)
Walutowe transakcje terminowe	(112.483)	(50)	(418.229)	(85)
Inne	(12.193)	(100)	1.800	3.000
Razem	(1.568.548)	(44)	(4.605.967)	(75)

W 2009 r. nastąpiło znaczące zmniejszenie zarówno salda dodatniej, jak i ujemnej wyceny transakcji pochodnych. Zmiana ta w przypadku opcji walutowych i opcji na akcje oraz walutowych transakcji terminowych wynikała głównie z mniejszej aktywności klientów na rynku transakcji pochodnych.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe (cd.)

Znaczące zmniejszenie ujemnej wyceny w przypadku transakcji CIRS wynikało przede wszystkim z uspokojenia sytuacji na rynku walutowym w stosunku do końca 2008 r. i przywróceniu płynności rynku w walutach obcych (szczególnie CHF), które skutkowało znacznym obniżeniem marży bazowej uwzględnianej w modelu wyceny transakcji CIRS.

Wycena należności z tytułu transakcji pochodnych na dzień bilansowy uwzględnia korektę do wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahentów w wysokości 6.463 tys. zł (spadek o 108.985 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.).

W 2009 r. Bank zastosował po raz pierwszy rachunkowość zabezpieczeń (macro cash flow hedge) zgodnie z MSR39 F6.2 - F6.3. Na dzień bilansowy ustanowione zostały następujące powiązania zabezpieczające:

- zabezpieczenie ryzyka zmienności przepływów pieniężnych wynikających z walutowych kredytów hipotecznych (CHF) oraz lokat negocjowanych (PLN), będącej efektem zmian stóp procentowych oraz kursu walutowego. Instrumentem zabezpieczającym desygnowanym przez Bank do zabezpieczenia tego ryzyka jest portfel transakcji basis swap (CIRS) o nominale 5.600.000 tys. CHF;
- zabezpieczenie ryzyka zmienności przepływów pieniężnych wynikających z kredytów o zmiennym oprocentowaniu (PLN), będącej efektem zmian stóp procentowych. Bank zabezpiecza to ryzyko przy pomocy czterech kontraktów IRS o nominale 430.000 tys. zł.

Zgodnie z zasadami rachunkowości Banku wycena transakcji pochodnych zabezpieczających podlega dekompozycji i wpływa na następujące pozycje:

- różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu – wynik z pozycji wymiany;
- odsetki naliczone na dzień bilansowy – wynik z tytułu odsetek;
- wycena rynkowa (MTM) – kapitał z aktualizacji wyceny oraz wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej (w części nieefektywnej).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

4. Pochodne instrumenty finansowe (cd.)

Na dzień bilansowy wycena netto transakcji CIRS desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 319.432 tys. zł:

	Aktywa	Zobowiązania	Netto
	31.12.2009 r.	31.12.2009 r.	31.12.2009 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wycena rynkowa, w tym:	220.180	19.953	200.227
- wycena rynkowa do dnia wprowadzenia rachunkowości zabezpieczeń (wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej)	145.777	108.943	36.834
- wycena rynkowa od dnia objęcia rachunkowością zabezpieczeń (kapitał z aktualizacji wyceny)	74.403	(88.990)	163.393
Różnice kursowe z tytułu rewaluacji nominalu (wynik z pozycji wymiany)	53.790	7.515	46.275
Odsetki naliczone (wynik odsetkowy)	70.681	(2.249)	72.930
Razem	344.651	25.219	319.432

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

5. Instrumenty finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca 2008 r. wzrosło o 7.805.146 tys. zł (tj. 171%). Na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 12.360.690 tys. zł i niemal w całości dotyczyło Banku (podobnie jak na dzień 31 grudnia 2008 r.). W skład portfela wchodziły następujące kategorie papierów wartościowych:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Dłużne papiery wartościowe				
bony pieniężne NBP	6.994.218	-	6.994.218	-
emitowane przez Skarb Państwa	5.362.314	4.373.621	988.693	23
emitowane przez podmioty niefinansowe	4.158	9.047	(4.889)	(54)
obligacje zagraniczne banków	-	172.876	(172.876)	(100)
Razem	12.360.690	4.555.544	7.805.146	171

Wzrost salda instrumentów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na dzień bilansowy wynikał głównie z zaangażowania Grupy w bony pieniężne NBP, które rekompensowało wykup przez emitenta w styczniu 2009 r. obligacji NBP (spadek o 2.673.729 tys. zł, tj. 100%) znajdujących się na koniec 2008 r. w portfelu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (komentarz 7). Ponadto, w 2009 r. Grupa zwiększała swoje zaangażowanie w skarbowe papiery dłużne (wzrost o 988.693 tys. zł, tj. 23%).

Jednocześnie przez cały 2009 r. Grupa stopniowo zmniejszała portfel obligacji zagranicznych wyemitowanych przez banki – spadek o 172.876 tys. zł (tj. 100%). Zmiana ta wynikała z sytuacji makroekonomicznej skutkującej wzrostem ryzyka kredytowego emitentów oraz niższą płynnością na rynku bankowych papierów dłużnych.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Portfel kredytów i pożyczek udzielonych klientom mierzony wartością brutto udzielonych kredytów wzrósł w 2009 r. o 16.483.942 tys. zł (tj. 16%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., osiągając wartość 120.509.709 tys. zł.

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Grupy

Na portfel kredytowy brutto na dzień bilansowy składały się:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Sektor finansowy (bez banków)	2.461.210	2.116.248	344.962	16
kredyty gospodarcze	2.461.210	2.116.248	344.962	16
Sektor niefinansowy	113.080.762	98.694.129	14.386.633	15
kredyty konsumpcyjne	23.658.366	20.918.698	2.739.668	13
kredyty mieszkaniowe	52.673.207	45.937.364	6.735.843	15
kredyty gospodarcze	36.749.189	31.838.067	4.911.122	15
Sektor budżetowy	4.967.737	3.215.390	1.752.347	54
kredyty gospodarcze	4.967.737	3.215.390	1.752.347	54
Razem kredyty i pożyczki brutto	120.509.709	104.025.767	16.483.942	16
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3.937.124)	(2.917.876)	(1.019.248)	35
Razem kredyty i pożyczki netto	116.572.585	101.107.891	15.464.694	15

Na dzień bilansowy saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom wynosiło 116.572.585 tys. zł, z czego 112.973.218 tys. zł (tj. 97%) dotyczyło Banku (97.067.186 tys. zł, tj. 96% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na pozostałe 3% składały się między innymi należności leasingowe Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy SA w kwocie 2.286.883 tys. zł (2.351.891 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz kredyty i pożyczki udzielone przez Kredobank SA o wartości 1.295.867 tys. zł (1.688.813 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. 24% (tj. 29.125.914 tys. zł) salda kredytów i pożyczek brutto dotyczyło udzielonych kredytów i pożyczek w walutach obcych (w tym 74% było denominowane we franku szwajcarskim). Na dzień 31 grudnia 2008 r. należności w walutach obcych stanowiły 28% salda, tj. 29.552.567 tys. zł (z tego 76% dotyczyło franka szwajcarskiego).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Grupy

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.
	tys. zł	tys. zł	Struktura %	Struktura %
Kredyty i pożyczki ze zidentyfikowaną utratą wartości	8.842.254	3.667.210	7,3	3,5
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości brutto	109.308.751	97.962.004	90,7	94,2
Należności leasingowe ze zidentyfikowaną utratą wartości	265.896	116.883	0,3	0,1
Należności leasingowe bez utraty wartości brutto	2.092.808	2.279.670	1,7	2,2
Kredyty i pożyczki brutto razem	120.509.709	104.025.767	100,0	100,0
Odpisy na kredyty i pożyczki ze zidentyfikowaną utratą wartości	(3.271.823)	(2.156.135)	83,2	73,9
Odpisy na poniesioną, ale niezidentyfikowaną utratę wartości kredytów i pożyczek (IBNR)	(593.479)	(717.081)	15,1	24,6
Odpisy na należności leasingowe ze zidentyfikowaną utratą wartości	(62.143)	(35.587)	1,5	1,2
Odpisy na poniesioną, ale niezidentyfikowaną utratę wartości należności leasingowych (IBNR)	(9.679)	(9.073)	0,2	0,3
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(3.937.124)	(2.917.876)	100,0	100,0
Kredyty i pożyczki netto razem	116.572.585	101.107.891		

W 2009 r. Bank rozszerzył katalog przesłanek indywidualnej utraty wartości. W rezultacie udział kredytów i należności leasingowych z rozpoznaną utratą wartości w całości portfela kredytowego w Grupie pogorszył się względem końca 2008 r. i wyniósł 7,6% (3,6% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Jednocześnie o 21,3 p.p. spadło pokrycie kredytów i należności leasingowych z rozpoznaną utratą wartości odpisami i wyniosło 36,6%. W przypadku gdyby nie doszło do rozszerzenia katalogu przesłanek indywidualnej utraty wartości w Banku, udział kredytów i należności leasingowych z rozpoznaną utratą wartości w Grupie na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósłby 4,8%, tj. byłby o 1,2 p.p. wyższy niż na koniec 2008 r. Analogicznie, współczynnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości odpisami w Grupie wyniósłby 58,2% i byłby o 0,3 p.p. wyższy niż na koniec 2008 r.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

6. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Grupy (cd.)

Pogorszenie portfela na dzień 31 grudnia 2009 r. widoczne było również w przypadku spółek zależnych Kredobank SA oraz Grupy Kapitałowej Bankowy Fundusz Leasingowy SA. Udział kredytów/należności leasingowych ze stwierdzoną utratą wartości w saldzie kredytów/należności leasingowych ogółem wyniósł na dzień bilansowy odpowiednio 78,1% i 11,3% i był odpowiednio o 58,0 p.p. i 4,9 p.p. wyższy od poziomu na dzień 31 grudnia 2008 r. Znalazło to przełożenie na wyższe na dzień 31 grudnia 2009 r. o 178.197 tys. zł (tj. 65%) – dla Kredobank SA oraz 27.162 tys. zł (tj. 61%) – dla Grupy Kapitałowej BFL SA saldo bilansowych odpisów z tytułu utraty wartości.

Uzgodnienie bilansowej zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom a wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2009 r. zamieszczono poniżej (w tys. zł):

	kredyty konsumpcyjne	kredyty mieszkaniowe	kredyty gospodarcze i należności leasingowe	Razem
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2008 r.	(715.653)	(535.713)	(1.666.510)	(2.917.876)
Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości kredytów i należności od banków - łącznie	(819.044)	(250.553)	(513.779)	(1.583.376)
Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości należności od banków – wpływ na rachunek zysków i strat			52	52
Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu spisania aktywów z bilansu, niewpływające na rachunek zysków i strat	169.786	45.604	319.197	534.587
Różnice kursowe i inne	2.290	5.902	21.297	29.489
Bilansowe saldo odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2009 r.	(1.362.621)	(734.760)	(1.839.743)	(3.937.124)

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

7. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży” wynosiło 7.944.317 tys. zł i w 97% dotyczyło Banku (8.349.810. tys. zł, tj. 97% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Poniżej zaprezentowano analizę salda na dzień bilansowy:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży				
emitowane przez Skarb Państwa	4.982.606	3.516.322	1.466.284	42
obligacje komunalne	2.000.221	1.418.099	582.122	41
emitowane przez podmioty niefinansowe	794.812	815.210	(20.398)	(3)
emitowane przez pozostałe banki	90.086	46.756	43.330	93
obligacje NBP	-	2.673.729	(2.673.729)	(100)
emitowane przez inne podmioty finansowe	-	74.427	(74.427)	(100)
Utrata wartości dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(19.155)	(19.932)	777	(4)
Razem dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	7.848.570	8.524.611	(676.041)	(8)
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży				
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	98.164	96.061	2.103	2
	(2.417)	(5.759)	3.342	(58)
Razem kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	95.747	90.302	5.445	6
Razem netto	7.944.317	8.614.913	(670.596)	(8)

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie z wcześniejszego wykupu (przed datą zapadalności) obligacji przez Narodowy Bank Polski w styczniu 2009 r. znajdujących się w portfelu Banku. Spadek ten był częściowo rekompensowany zwiększeniem zaangażowania Grupy w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa (wzrost o 1.466.284 tys. zł, tj. 42%) oraz wzrostem portfela obligacji komunalnych (o 582.122 tys. zł, tj. 41%).

Na wartość odpisu z tytułu utraty wartości dłużnych papierów wartościowych w kwocie 19.155 tys. zł składa się przede wszystkim odpis utworzony w związku z utratą wartości korporacyjnych dłużnych papierów wartościowych w portfelu Banku w kwocie 13.183 tys. zł (15.791 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na wartość odpisu z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych w kwocie 2.417 tys. zł (5.759 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) składa się przede wszystkim odpis utworzony na nienotowane akcje spółek w portfelu Banku w kwocie 2.393 tys. zł (5.759 tys. zł na 31 grudnia 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

8. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współzależne

Saldo inwestycji w jednostki stowarzyszone i współzależne na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 228.692 tys. zł i uległo zmniejszeniu w stosunku do końca 2008 r. o 18.453 tys. zł (tj. 7%):

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Jednostki współzależne	49.240	56.682	(7.442)	(13)
Grupa Kapitałowa				
Centrum Haffnera Sp. z o.o.	38.058	45.748	(7.690)	(17)
Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o.	11.182	10.934	248	2
Jednostki stowarzyszone	184.480	194.823	(10.343)	(5)
Bank Pocztowy SA	179.173	175.871	3.302	2
Poznański Fundusz				
Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	5.028	1.615	3.413	211
Agencja Inwestycyjna Corp SA	279	278	1	-
Kolej Gondolowa				
Jaworzyna Krynicka SA	-	13.851	(13.851)	(100)
Ekogips SA (w upadłości)	-	3.208	(3.208)	(100)
Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych – razem brutto	233.720	251.505	(17.785)	(7)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5.028)	(4.360)	(668)	15
Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych	228.692	247.145	(18.453)	(7)

Spadek salda inwestycji w jednostki współzależne i stowarzyszone był spowodowany przede wszystkim reklasyfikacją inwestycji w spółce Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz spadkiem udziału Grupy w aktywach netto Grupy Kapitałowej Centrum Haffnera Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

9. Zapasy

Saldo pozycji „Zapasy” na datę bilansową wyniosło 653.075 tys. zł, z czego 534.117 tys. zł (tj. 82%) dotyczyło Grupy Kapitałowej PKO BP Inwestycje (558.820 tys. zł, tj. 90% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Produkcja w toku – inwestycje budowlane	424.824	403.175	21.649	5
Wyroby gotowe	144.347	100.270	44.077	44
Towary	105.252	113.533	(8.281)	(7)
Materiały	12.666	5.432	7.234	133
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(34.014)	-	(34.014)	-
Razem	653.075	622.410	30.665	5

W pozostałej części salda największy udział miały aktywa spółki zależnej Bankowy Fundusz Leasingowy SA o wartości 66.982 tys. zł (10% salda ogółem) dotyczące środków trwałych czekających na leasing i zwindykowanych przedmiotów leasingu – wykazywanych w saldzie towarów. Wyroby gotowe dotyczą głównie zakończonych inwestycji budowlanych.

Odpisy aktualizujące w kwocie 34.014 tys. zł na dzień 31 grudnia 2009 r. dotyczyły przede wszystkim odpisów z tytułu utraty wartości zwindykowanych przedmiotów leasingu w Grupie Bankowy Fundusz Leasingowy SA, w kwocie 7.403 tys. zł, oraz odpisów aktualizujących w kwocie 26.587 tys. zł, głównie z tytułu utraty gruntów i skapitalizowanych nakładów inwestycyjnych, w Grupie PKO BP Inwestycje.

10. Wartości niematerialne

Na dzień bilansowy saldo wartości niematerialnych wyniosło 1.572.577 tys. zł i w 81% dotyczyło Banku (1.078.682 tys. zł, tj. 80% na dzień 31 grudnia 2008 r.). W poniższej tabeli zaprezentowano rozbieżności analityczne salda.

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Oprogramowanie	2.254.339	1.828.366	425.973	23
Wartość firmy nabyta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	344.695	241.080	103.615	43
Inne, w tym koszty prac rozwojowych	183.540	321.381	(137.841)	(43)
Razem brutto	2.782.574	2.390.827	391.747	16
Umorzenie	(1.130.235)	(961.689)	(168.546)	18
Odpis z tytułu utraty wartości	(79.762)	(76.360)	(3.402)	4
Razem netto	1.572.577	1.352.778	219.799	16

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

10. Wartości niematerialne (cd.)

Wzrost salda wartości firmy nabytej w wyniku połączenia jednostek gospodarczych o 103.615 tys. zł (tj. 43%) wynikał przede wszystkim z nabycia od Credit Suisse Asset Management Luxembourg 25% akcji spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA po cenie 117.934 tys. zł. Rozpoznana z tego tytułu zgodnie z MSSF3 wartość firmy w kwocie 100.214 tys. zł stanowi nadwyżkę udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej nad kosztem przejęcia.

Odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 79.762 tys. zł na dzień bilansowy dotyczył odpisu aktualizującego wartość firmy Kredobank SA.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto wynosiło na dzień bilansowy 41% (40% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

11. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 2.777.694 tys. zł i w 82% procentach dotyczyła Banku (83% na dzień 31 grudnia 2008 r.). W poniższej tabeli zaprezentowano rozbieżności analityczne salda.

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Grunty i budynki	2.444.010	2.346.187	97.823	4
Maszyny i urządzenia	2.430.397	2.382.497	47.900	2
Środki trwałe w budowie	207.251	560.319	(353.068)	(63)
Środki transportu	72.073	81.853	(9.780)	(12)
Nieruchomości inwestycyjne	731	32.009	(31.278)	(98)
Inne	454.305	430.035	24.270	6
Środki trwałe brutto	5.608.767	5.832.900	(224.133)	(4)
Umorzenie	(2.829.217)	(2.866.206)	36.989	(1)
Odpis z tytułu utraty wartości	(1.856)	(2.035)	179	(9)
Środki trwałe netto	2.777.694	2.964.659	(186.965)	(6)

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy spadła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 224.133 tys. zł (tj. 4%). Spadek salda dotyczył głównie sprzedaży i likwidacji maszyn i urządzeń w kwocie 280.307 tys. zł.

W saldzie rzeczowych aktywów trwałych zawarte są również środki oddane w leasing operacyjny w kwocie 9.737 tys. zł (14.170 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 50% (49% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

12. Inne aktywa

W 2009 r. wartość innych aktywów spadła o 55.026 tys. zł (tj. 9%) i na dzień bilansowy wyniosła 575.426 tys. zł, z czego 385.107 tys. zł (tj. 67%) dotyczyło Banku, zaś 94.027 tys. zł (tj. 16%) PKO BP Bankowy Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA (odpowiednio 495.032 tys. zł, tj. 79% oraz 90.580 tys. zł, tj. 16% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na saldo pozycji składały się następujące kategorie aktywów:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Należności od odbiorców	177.885	218.234	(40.349)	(18)
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	114.060	123.732	(9.672)	(8)
Przedpłaty do rozliczenia w czasie	112.543	115.454	(2.911)	(3)
Rozliczenie instrumentów finansowych	33.865	50.972	(17.107)	(34)
Należności od budżetu z tytułu prowadzonej przez Bank dystrybucji znaków wartościowych	13.800	8.883	4.917	55
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	9.551	7.255	2.296	32
Należności z tytułu działalności dewizowej	6.679	8.628	(1.949)	(23)
Inne	107.043	97.294	9.749	10
Razem	575.426	630.452	(55.026)	(9)

Na dzień bilansowy przedpłaty do rozliczenia w czasie dotyczyły głównie odroczonej w czasie kosztów akwizycji w kwocie 84.113 tys. zł (86.061 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) poniesionych przez spółkę PKO BP Bankowy Powszechny Towarzystwo Emerytalne SA z tytułu umów o członkostwo w funduszu, które spowodują w przyszłości wpływ przychodów z tytułu opłaty za zarządzanie bądź opłaty od składki.

Na pozycję „Inne” składały się przede wszystkim rozrachunki międzybankowe, należności z tytułu niedoborów i szkód oraz rozrachunki z pracownikami.

Na dzień bilansowy wartość brutto innych aktywów w kwocie 744.635 tys. zł (732.600 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) pomniejszały odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w kwocie 169.209 tys. zł (102.148 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.), z czego 95%, tj. 161.422 tys. zł dotyczyło Banku (78%, tj. 79.799 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Składały się na nie przede wszystkim odpisy na należności z tytułu nierozliczonych, negocjowanych transakcji wymiany walut i transakcji instrumentami pochodnymi w Banku w kwocie 103.142 tys. zł (5.952 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

13. Zobowiązania wobec innych banków

Na dzień 31 grudnia 2009 r. saldo „Zobowiązań wobec innych banków” wyniosło 5.146.048 tys. zł (6.988.603 tys. zł na koniec 2008 r.), z czego 81% dotyczyło Banku (82% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Poza Bankiem istotne zobowiązania wobec innych banków (17% całości salda) posiadała Grupa Bankowy Fundusz Leasingowy SA (18% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Saldo składało się z następujących pozycji:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Otrzymane kredyty i pożyczki	3.597.839	3.943.895	(346.056)	(9)
Depozyty innych banków	1.399.985	2.835.727	(1.435.742)	(51)
Inne depozyty z rynku pieniężnego	121.679	115.171	6.508	6
Rachunki bieżące	26.545	93.810	(67.265)	(72)
Razem	5.146.048	6.988.603	(1.842.555)	(26)

Spadek zobowiązań wobec innych banków w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. był spowodowany przede wszystkim zmniejszeniem salda depozytów innych banków o 1.435.742 tys. zł (tj. 51%), co było w głównym stopniu konsekwencją niższego salda depozytów złotych.

Saldo otrzymanych kredytów i pożyczek dotyczyło przede wszystkim zobowiązania Banku z tytułu kredytu konsorcjalnego we frankach szwajcarskich w kwocie 2.621.791 tys. zł (2.656.004 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.), udzielonego przez konsorcjum banków polskich i zagranicznych w 2007 r. na okres pięciu lat z opcją przedłużenia, oraz kredytów od innych banków otrzymanych przez Grupę Bankowy Fundusz Leasingowy SA w kwocie 894.030 tys. zł (1.226.302 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Na dzień bilansowy 64% salda zobowiązań wobec innych banków stanowiły zobowiązania walutowe (52% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

14. Zobowiązania wobec klientów

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło 125.072.934 tys. zł, z czego 123.791.581 tys. zł (tj. 99%) dotyczyło Banku (101.621.999 tys. zł, tj. 99% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

	<u>31.12.2009 r.</u>	<u>31.12.2008 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Zobowiązania wobec osób fizycznych	87.557.401	76.322.806	11.234.595	15
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	27.834.542	19.332.897	8.501.645	44
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	9.680.991	7.283.578	2.397.413	33
Razem	<u>125.072.934</u>	<u>102.939.281</u>	<u>22.133.653</u>	<u>22</u>

W 2009 r. Bank w dalszym ciągu koncentrował się na powiększaniu bazy depozytowej. Cel ten był realizowany poprzez wprowadzenie produktów skierowanych do klientów detalicznych (Lokata 3+3, Poliso-Lokata oraz Extra Lokaty 6M i 12M), a także aktywne pozyskiwanie nowych środków w ramach oferty lokat negocjowanych skierowanej do podmiotów gospodarczych.

Na dzień bilansowy 7% salda stanowiły zobowiązania wyrażone w walutach obcych (bez zmian w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Na dzień 31 grudnia 2009 r. wartość wskaźnika depozytów do kredytów brutto uległa poprawie i wyniosła 104% (99% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

15. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Saldo zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosło 289.360 tys. zł (211.573 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.), z czego 289.251 tys. zł dotyczyło Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy SA, a 109 tys. zł Kredobank SA (odpowiednio 183.594 tys. zł oraz 27.979 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Saldo dotyczące Bankowego Funduszy Leasingowego wynikało z wyemitowanych obligacji korporacyjnych o średnim oprocentowaniu wynoszącym 5,77% na dzień bilansowy (7,23% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Wszystkie wyemitowane na dzień 31 grudnia 2009 r. papiery wartościowe były zapadalne w okresie do 12 miesięcy.

W odniesieniu do Kredobanku saldo wynikało z papierów dłużnych denominowanych w hrywnach wyemitowanych na rynku ukraińskim o średnim oprocentowaniu wynoszącym 22,00% na dzień bilansowy (13,07% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Wszystkie wyemitowane na dzień 31 grudnia 2009 r. papiery wartościowe były zapadalne w okresie do 5 lat.

AKK

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

16. Zobowiązania podporządkowane

Na saldo zobowiązań podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2009 r. w kwocie 1.612.178 tys. zł (1.618.755 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) składała się wycena obligacji podporządkowanych wyemitowanych przez Bank w 2007 r. o łącznej wartości nominalnej 1.600.700 tys. zł i terminie wykupu 30 października 2017 r.

Wycena obligacji na 31 grudnia 2009 r. w stosunku do końca 2008 r. zmieniła się o 6.577 tys. zł w wyniku spadku wartości odsetek naliczonych niezapadłych w rezultacie spadku stopy oprocentowania obligacji do 5,30% (7,88% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Obligacje zostały wyemitowane na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach i przeznaczone są na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku na podstawie art. 127 par. 3 pkt 2 lit b ustawy Prawo bankowe, zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 91 z dnia 5 grudnia 2007 r. (kapitały uzupełniające powiększone są o wartość nominalną obligacji).

AKL

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

17. Pozostałe zobowiązania

Saldo pozostałych zobowiązań na dzień bilansowy wyniosło 1.566.623 tys. zł, z czego 1.310.054 tys. zł (tj. 84%) dotyczyło Banku (1.346.525 tys. zł, tj. 81% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Poza Bankiem, istotny udział w saldzie pozostałych zobowiązań miały Grupa Bankowy Fundusz Leasingowy (95.941 tys. zł, tj. 6% oraz odpowiednio 96.881 tys. zł, tj. 6% na dzień 31 grudnia 2008 r.) oraz Grupa PKO BP Inwestycje (76.744 tys. zł, tj. 5% oraz odpowiednio 148.661 tys. zł, tj. 9% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody pobierane z góry	291.704	262.867	28.837	11
Koszty do zapłacenia	227.492	237.520	(10.028)	(4)
Inne zobowiązania, w tym:	1.047.427	1.167.389	(119.962)	(10)
rozliczenia w operacjach papierami wartościowymi	276.221	205.896	70.325	34
rozliczenia międzybankowe	182.275	241.922	(59.647)	(25)
zobowiązania wobec dostawców	148.896	146.745	2.151	1
rozliczenia publiczno-prawne	137.194	123.448	13.746	11
zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	47.934	76.854	(28.920)	(38)
rozliczenia instrumentów finansowych	36.325	57.764	(21.439)	(37)
zobowiązania wobec UOKiK	22.310	22.310	-	-
zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	12.689	52.059	(39.370)	(76)
zobowiązania z tytułu pozostałych rozliczeń	8.058	8.271	(213)	(3)
zobowiązania z tytułu kart płatniczych	1.468	1.663	(195)	(12)
zrealizowane poręczenia Skarbu Państwa z tytułu niespłaconych kredytów mieszkaniowych	-	39.226	(39.226)	(100)
pozostałe	174.057	191.231	(17.174)	(9)
Razem	1.566.623	1.667.776	(101.153)	(6)

Na dzień bilansowy największy udział w saldzie pozostałych zobowiązań miały przychody pobierane z góry (19%) w kwocie 291.704 tys. zł – wzrost o 28.837 tys. zł (tj. 11%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz rozliczenia w operacjach papierami wartościowymi (18%) w kwocie 276.221 tys. zł – wzrost o 70.325 tys. zł (tj. 34%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

AKC

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

17. Pozostałe zobowiązania (cd.)

Saldo zobowiązań „pozostałych” w kwocie 174.057 tys. zł dotyczyło głównie Banku (112.898 tys. zł, tj. 65%) oraz Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy SA (41.945 tys. zł, tj. 24%). Składały się na nie głównie zobowiązania BFL SA z tytułu depozytów gwarancyjnych w kwocie 30.266 tys. zł, zobowiązania z tytułu rozliczeń ze Skarbem Państwa z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytów starego portfela mieszkaniowego w kwocie 27.060 tys. zł oraz zobowiązania na rzecz instytucji ubezpieczeniowych w kwocie 18.859 tys. zł.

18. Rezerwy

Saldo rezerw na dzień bilansowy wynosiło 602.294 tys. zł, z czego 598.626 tys. zł (tj. 99%) dotyczyło Banku (561.353 tys. zł, tj. 99% na dzień 31 grudnia 2008 r.). W skład salda rezerw na dzień na dzień 31 grudnia 2009 r. wchodziły następujące pozycje:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe	368.295	365.186	3.109	1
Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	111.721	78.250	33.471	43
Rezerwa na sprawy sporne	8.128	9.352	(1.224)	(13)
Inne rezerwy	114.150	113.228	922	1
Razem	602.294	566.016	36.278	6

Wzrost salda rezerw na koniec 2009 r. wynikał przede wszystkim ze zwiększenia poziomu rezerw na udzielone zobowiązania i gwarancje o 33.471 tys. zł (tj. 43%). Wzrost ten wynikał między innymi ze zwiększenia salda udzielonych zobowiązań pozabilansowych o 2.438.497 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. (komentarz 30).

Na dzień bilansowy rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe oraz nagrody jubileuszowe dotyczyła w większości Banku (367.291 tys. zł na koniec 2009 r. i 364.945 tys. zł na koniec 2008 r.) i opierała się na kalkulacji niezależnego aktuarusza zawartej w raporcie z lutego 2010 r. Raport został przygotowany w oparciu o salda na dzień bilansowy.

Na dzień bilansowy pozycja inne rezerwy dotyczyła między innymi rezerw na roszczenia związane ze sprzedanymi portfelami wierzytelności w kwocie 31.589 tys. zł oraz rezerwy restrukturyzacyjnej w kwocie 72.604 tys. zł (odpowiednio 25.350 tys. zł oraz 74.779 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Rezerwa restrukturyzacyjna obejmuje przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi rozwiązany będzie stosunek pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Podstawą utworzenia rezerwy zgodnie z MSR 37.72 jest plan restrukturyzacji zatrudnienia.

AKL

Grupa Kapitałowa

Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

19. Kapitały własne

Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosła 20.435.870 tys. zł (13.998.016 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Zmiany kapitałów własnych w badanym roku pokazuje poniższa tabela:

	Stan na 31.12.2008 r.	Emisja akcji	Zyski ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	Zysk netto 2009 r.	Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	Podział zysku z przeznaczeniem na dywidendę	Inne zmiany	Stan na 31.12.2009 r.
Kapitał zakładowy	1.000.000	250.000	-	-	-	-	-	-	1.250.000
Kapitał zapasowy	7.274.717	4.831.125	-	-	-	43.840	-	-	12.149.682
Kapitał z aktualizacji wyceny	(33.237)	-	21.475	-	-	-	-	-	(11.762)
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1.070.000	-	-	-	-	-	-	-	1.070.000
Pozostałe kapitały rezerwowe	1.523.827	-	-	-	-	1.881.260	-	-	3.405.087
Wycena jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	-	705	705
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-	-	119.276	-	-	-	-	-	119.276
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(57.413)	-	(51.378)	-	-	-	-	-	(108.791)
Niepodzielony wynik finansowy	53.232	-	-	-	3.120.674	(1.925.100)	(1.000.000)	-	248.806
Zysk netto	3.120.674	-	-	2.305.538	(3.120.674)	-	-	-	2.305.538
Razem	13.951.800	5.081.125	89.373	2.305.538	-	-	(1.000.000)	705	20.428.541
Kapitały mniejszości	46.216	-	57	6.246	-	-	(32.620)	(12.570)	7.329
Kapitał własny ogółem	13.998.016	5.081.125	89.373	2.311.841	-	-	(1.032.620)	(11.865)	20.435.870

AKL

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

19. Kapitały własne (cd.)

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego w dniu 30 czerwca 2009 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2008 rok w wysokości 2.881.260 tys. zł przeznaczając 1.881.260 tys. zł na podwyższenie kapitału rezerwowego oraz 1.000.000 tys. zł na wypłatę dywidendy.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA w dniu 28 kwietnia 2009 r. podjęło uchwałę nr 3 w sprawie przeznaczenia zysku spółki za 2008 rok na wypłatę dywidendy dla Banku w kwocie 78.750 tys. zł oraz dla udziałowców mniejszościowych w kwocie 26.250 tys. zł. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Fort Mokotów Sp. z o.o. w dniu 30 marca 2009 r. podjęło uchwałę nr 17 w sprawie wypłacenia z kapitału zapasowego (utworzonego z zysków osiągniętych w latach poprzednich) dywidendy dla PKO BP Inwestycje Sp. z o.o. w kwocie 5.100 tys. zł oraz dla udziałowców mniejszościowych w kwocie 4.900 tys. zł. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Fort Mokotów Sp. z o.o. w dniu 18 czerwca 2009 r. podjęło uchwałę nr 5 w sprawie wypłacenia z kapitału zapasowego (utworzonego z zysków osiągniętych w latach poprzednich) dywidendy dla PKO BP Inwestycje Sp. z o.o. w kwocie 1.530 tys. zł oraz dla udziałowców mniejszościowych w kwocie 1.470 tys. zł.

W 2009 r. Bank przeprowadził operację podwyższenia kapitału zakładowego. Podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 30 czerwca 2009 r., zmienionej uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 31 sierpnia 2009 r. o emisji nie więcej niż 300.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 1 zł za akcję. Cena emisyjna została ustalona w wysokości 20,50 złotych za akcję. Podwyższenie kapitału zakładowego Banku w drodze emisji 250.000.000 akcji serii D zostało zarejestrowane 11 grudnia 2009 r. Wartość nominalna zarejestrowanych akcji (250.000 tys. zł) zasilila kapitał zakładowy Banku, a nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 4.831.125 tys. zł powiększyła kapitał zapasowy.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. kapitał akcyjny Banku wyniósł 1.250.000 tys. zł i składał się z 1.250.000.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- 510.000.000 akcji imiennych serii A;
- 105.000.000 akcji na okaziciela serii B;
- 385.000.000 akcji na okaziciela serii C;
- 250.000.000 akcji na okaziciela serii D.

Zmiana kapitałów mniejszości w 2009 r. w kwocie 12.570 tys. zł wynikała głównie z nabycia od Credit Suisse Asset Management Luxembourg 25% akcji spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, co spowodowało spadek udziałów mniejszości o 17.720 tys. zł oraz emisji akcji Kredobank SA, co spowodowało wzrost udziałów mniejszości o 3.402 tys. zł.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

19. Kapitały własne (cd.)

Fundusze własne Grupy, wyliczone zgodnie z ustawą Prawo Bankowe oraz Uchwałą Nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego, wynosiły na dzień bilansowy 17.865.344 tys. zł (12.885.283 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.) i były wyższe o 8.116.012 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego, który wynosił na dzień bilansowy 9.749.332 tys. zł (9.126.735 tys. zł na dzień 31 grudnia 2008 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy wyniósł 14,66% (11,29% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

20. Uzgodnienie aktywów netto skonsolidowanych jednostek ze skonsolidowanymi aktywami netto Grupy

Poniżej przedstawiono uzgodnienie kapitałów własnych konsolidowanych spółek ze skonsolidowanymi kapitałami własnymi Grupy na dzień bilansowy:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł
Aktywa netto spółek / grup kapitałowych:		
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	20.179.517	13.529.372
Kredobank SA	232.124	43.398
PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA	225.483	200.906
Centrum Finansowe Puławska	210.871	205.756
PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.	179.523	86.842
Inteligo Financial Services SA	136.072	128.415
Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.	105.871	-
Bankowy Fundusz Leasingowy SA	90.084	125.099
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	90.203	68.180
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	86.512	174.805
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	9.564	14.256
PKO Finance AB	359	282
Razem aktywa netto	21.546.183	14.577.311
Eliminacje:		
- kapitałów podstawowych spółek zależnych	(1.222.882)	(824.938)
- pozostałych kapitałów spółek zależnych	192.331	322.003
- odpis z tytułu utraty wartości firmy	(79.762)	(76.360)
Razem eliminacje	(1.110.313)	(579.295)
Skonsolidowane aktywa netto:	20.435.870	13.998.016

Odpis z tytułu utraty wartości firmy w kwocie 79.762 tys. zł w całości dotyczył wartości firmy rozpoznanej na objęciu udziałów w Kredobank SA.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2009 r.

21. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek osiągnięty przez Grupę w 2009 r. wyniósł 5.051.182 tys. zł, z czego 4.763.344 tys. zł (tj. 94%) przypadało na Bank (5.892.748 tys. zł, tj. 96% w 2008 r.). Na wynik składały się następujące pozycje:

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom	7.562.344	7.776.107	(213.763)	(3)
Przychody z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających	403.899	-	403.899	-
Przychody z tytułu papierów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	403.112	444.426	(41.314)	(9)
Przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	393.530	345.130	48.400	14
Przychody z tytułu lokat w innych bankach	159.262	388.768	(229.506)	(59)
Przychody z tytułu papierów handlowych	97.207	64.046	33.161	52
Inne	11.976	15.304	(3.328)	(22)
Przychody z tytułu odsetek	9.031.330	9.033.781	(2.451)	-
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów i kredytów otrzymanych od banków	(3.730.154)	(2.655.044)	(1.075.110)	40
Koszty z tytułu własnej emisji papierów dłużnych	(119.319)	(131.721)	12.402	(9)
Koszty z tytułu depozytów innych banków	(47.470)	(49.465)	1.995	(4)
Inne	(83.205)	(70.236)	(12.969)	18
Koszty z tytułu odsetek	(3.980.148)	(2.906.466)	(1.073.682)	37
Wynik z tytułu odsetek	5.051.182	6.127.315	(1.076.133)	(18)

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

21. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

W 2009 r. saldo przychodów z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających w kwocie 403.899 tys. w całości dotyczyło Banku. Na tę kwotę składały się przychody zrealizowane z tytułu odsetek otrzymanych wynikających z instrumentów zabezpieczających objętych rachunkowością zabezpieczeń w kwocie 358.550 tys. zł, pomniejszone o odsetki zapłacone w kwocie 44.077 tys. zł, odsetki naliczone od instrumentów zabezpieczających w kwocie netto 72.930 tys. oraz efekt amortyzacji wyceny instrumentów zabezpieczających odniesionej w poprzednich okresach na kapitał z aktualizacji wyceny do wyniku odsetkowego w kwocie 16.496 tys. zł.

Spadek przychodów odsetkowych o kwotę 2.451 tys. zł w 2009 r. był spowodowany głównie niższymi niż w 2008 r. przychodami odsetkowymi z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz przychodami z tytułu lokat w innych bankach (spadek odpowiednio o 213.763 tys. zł, tj. 3% oraz 229.506 tys. zł, tj. 59%). Był to przede wszystkim rezultat obniżenia w 2009 r. referencyjnych stóp procentowych.

Dynamika wzrostu kosztów odsetkowych była wyższa od przychodów i wyniosła 37%, co przełożyło się na wzrost kosztów odsetkowych o 1.073.682 tys. zł w 2009 r. Wynikało to głównie z wyższych kosztów odsetek z tytułu zobowiązań wobec klientów i kredytów otrzymanych od banków (wzrost o 1.075.110 tys. zł, tj. 40%). Wzrost ten wynikał między innymi z przyjętej przez Bank strategii pozyskiwania finansowania za pomocą depozytów klientów, co wymagało poprawienia konkurencyjności oferowanego oprocentowania depozytów.

W rezultacie marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła w 2009 r. 56% (68% w 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

22. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat wypracowany przez Grupę w 2009 r. wyniósł 2.583.003 tys. zł, z czego 2.302.891 tys. zł (tj. 89%) przypadało na Bank (2.020.463 tys. zł, tj. 84% w 2008 r.) oraz 199.189 tys. zł (tj. 8%) na PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (298.357 tys. zł, tj. 12% w 2008 r.). Na wynik składały się następujące pozycje:

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Z tytułu kart płatniczych	932.319	851.370	80.949	10
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	872.534	805.449	67.085	8
Z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	367.955	315.641	52.314	17
Z tytułu ubezpieczenia kredytów	327.312	225.063	102.249	45
Z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	310.366	448.071	(137.705)	(31)
Z tytułu operacji kasowych	189.221	188.345	876	-
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	53.300	43.845	9.455	22
Z tytułu masowych operacji zagranicznych	41.524	41.181	343	1
Z tytułu dystrybucji znaków wartościowych	21.664	21.738	(74)	-
Inne	219.152	204.057	15.095	7
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3.335.347	3.144.760	190.587	6
Z tytułu kart płatniczych	(334.400)	(309.766)	(24.634)	8
Z tytułu usług akwizycyjnych	(152.428)	(134.773)	(17.655)	13
Z tytułu ubezpieczeń kredytów	(92.937)	(94.140)	1.203	(1)
Z tytułu zarządzania aktywami	(48.651)	(73.719)	25.068	(34)
Z tytułu prowizji za usługi operacyjne innych banków	(6.734)	(8.118)	1.384	(17)
Z tytułu prowizji zapłaconych na rzecz Poczty Polskiej	(4.399)	(5.240)	841	(16)
Inne	(112.795)	(107.195)	(5.600)	5
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(752.344)	(732.951)	(19.393)	3
Wynik z tytułu prowizji i opłat	2.583.003	2.411.809	171.194	7

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

22. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody z tytułu prowizji i opłat w 2009 r. uległy zwiększeniu o 190.587 tys. zł (tj. 6%). Wzrost wynikał między innymi z wyższych o 102.249 tys. zł (tj. 45%) przychodów z tytułu ubezpieczenia kredytów, wyższych o 80.949 tys. zł (tj. 10%) przychodów z tytułu kart płatniczych oraz wyższych o 67.085 tys. zł (tj. 8%) przychodów z tytułu obsługi rachunków bankowych. Wzrost ten był mitygowany odnotowanym przez Grupę w 2009 r. spadkiem przychodów z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz OFE. Spadek o 137.705 tys. zł (tj. 31%) wynikał głównie z niższych przychodów osiągniętych przez PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (spadek o 121.963 tys. zł, tj. 33% w porównaniu do 2008 r.) i wiązał się ze zmniejszeniem aktywności klientów w tym obszarze i wycofywaniem środków z funduszy inwestycyjnych.

Saldo kosztów z tytułu prowizji i opłat w 2009 r. zwiększyło się w porównaniu do 2008 r. o 19.393 tys. zł (tj. 3%). Wzrost ten spowodowany był głównie wyższymi o 24.634 tys. zł (tj. 8%) kosztami prowizyjnymi z tytułu kart płatniczych na rzecz organizacji kartowych (VISA, MasterCard i Polcard).

23. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany zawiera zyski i straty z rewaluacji oraz transakcji aktywami i zobowiązaniami w walucie obcej oraz wycenę do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap i CIRS). W 2009 r. wynik z pozycji wymiany wyniósł 909.139 tys. zł, z czego 894.216 tys. zł (tj. 98%) dotyczyło Banku (734.567 tys. zł, tj. 99% w 2008 r.). W porównaniu do 2008 r. wynik z pozycji wymiany wzrósł w 2009 r. 207.814 tys. zł (tj. 30%).

W stosunku do 2008 r. nastąpiło odwrócenie wyniku na elementach składowych wyniku z pozycji wymiany. Ze względu na spadające przez większą część 2009 r. kursy franka szwajcarskiego i euro (w walutach tych denominowane jest ok. 22% portfela kredytowego Grupy oraz ok. 5% depozytów klientów) wynik na operacjach wymiany (w tym wynik z rewaluacji kredytów i depozytów) był ujemny i wyniósł 1.803.478 tys. zł (spadek o 4.749.819 tys. zł, tj. 161% w porównaniu do roku poprzedniego).

Jednocześnie, w 2009 r. Grupa zrealizowała dodatni wynik z wyceny instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wynik dodatni 2.712.617 tys. zł w porównaniu do wyniku ujemnego 2.245.016 tys. zł w 2008 r.). Wynik ten determinowany był przede wszystkim przez wycenę instrumentów pochodnych i wynikał głównie ze zmiany wyceny walutowych swapów stopy procentowej (CIRS), wykorzystywanych przede wszystkim w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, których wycena netto uległa zmianie o 2.703.505 tys. zł, tj. 116% (zmiana z ujemnej wyceny netto w kwocie 2.334.983 tys. zł na koniec 2008 r. na dodatnią wycenę netto w kwocie 368.522 tys. zł na koniec 2009 r., z czego 319.432 tys. zł dotyczyło instrumentów CIRS objętych rachunkowością zabezpieczeń – komentarz 4).

Ponadto, w związku z wprowadzeniem w Banku rachunkowości zabezpieczeń, przychody z tytułu odsetek od transakcji CIRS o charakterze zabezpieczającym w kwocie 403.899 tys. zł przeniesiono do wyniku z tytułu odsetek (komentarz 21).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

24. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2009 r. wyniosły 584.949 tys. zł. Największy udział w saldzie pozycji miała Grupa PKO BP Inwestycje (177.553 tys. zł, tj. 30% oraz 131.128 tys. zł, tj. 25% w 2008 r.), Bank (145.459 tys. zł, tj. 25% oraz 159.234 tys. zł, tj. 30% w 2008 r.) oraz Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA (129.856 tys. zł, tj. 22% oraz 63.221 tys. zł, tj. 12% w 2008 r.). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	326.105	213.073	113.032	53
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	67.224	15.065	52.159	346
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	32.390	14.228	18.162	128
Przychody uboczne	21.614	25.162	(3.548)	(14)
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	20.084	31.150	(11.066)	(36)
Przychody ze sprzedaży udziałów w jednostkach stowarzyszonych i współzależnych	512	13.171	(12.659)	(96)
Inne	117.020	210.576	(93.556)	(44)
Razem	584.949	522.425	62.524	12

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dotyczyły w 2009 r. przede wszystkim przychodów z działalności deweloperskiej prowadzonej przez Grupę PKO BP Inwestycje (171.630 tys. zł, tj. 53% salda) oraz działalności CEUP eService (128.907 tys. zł, tj. 40% salda).

Wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2009 r. o 113.032 tys. zł (tj. 53%) wynikał głównie ze wzrostu przychodów z działalności CEUP eService (wzrost o 67.261 tys. zł, tj. 109%) z tytułu sprzedaży elektronicznych jednostek doładowań i zdrapek oraz ze wzrostu przychodów Grupy PKO BP Inwestycje (wzrost o 47.406 tys. zł, tj. 38%), wynikającego z rozpoczęcia sprzedaży inwestycji budowlanej w Gdańsku, przy jednoczesnym spadku przychodów spółki Centrum Finansowe Puławska (spadek o 3.798 tys. zł, tj. 68%).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

25. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2009 r. wyniosły 324.066 tys. zł, z czego 110.407 tys. zł dotyczyło Grupy PKO BP Inwestycje, tj. 34% (74.468 tys. zł, tj. 32% w 2008 r.), 75.225 tys. zł (tj. 23%) Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy SA (19.140 tys. zł, tj. 8% w 2008 r.), a 64.793 tys. zł (tj. 20%) Banku (105.588 tys. zł, tj. 46% w 2008 r.). Na tę kwotę składały się następujące pozycje:

	31.12.2009 r.	31.12.2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(179.385)	(81.114)	(98.271)	121
Sprzedaż, likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(60.268)	(28.321)	(31.947)	113
Koszty uboczne	(5.004)	(5.570)	566	(10)
Koszty przekazanych darowizn	(3.648)	(5.245)	1.597	(30)
Koszty budowy środków trwałych oraz nakłady na wartości niematerialne bez efektu gospodarczego	(62)	(426)	364	(85)
Inne	(75.699)	(110.051)	34.352	(31)
Razem	(324.066)	(230.727)	(93.339)	40

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w 2008 r. dotyczyły głównie kosztów działalności deweloperskiej prowadzonej przez Grupę PKO BP Inwestycje (109.579 tys. zł, tj. 61% salda) oraz działalności spółki CEUP eService (69.302 tys. zł, tj. 39% salda).

Wzrost kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów w 2009 r. o 98.271 tys. zł (tj. 121%) wynikał głównie ze wzrostu kosztów działalności spółki CEUP eService (wzrost o 57.474 tys. zł, tj. 486%) z tytułu sprzedaży materiałów (doładowania pre-paid) oraz wzrostu kosztów działalności Grupy PKO BP Inwestycje (wzrost o 39.868 tys. zł, tj. 57%), głównie z tytułu robót budowlanych.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

26. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości był ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązanymi) i wyniósł 1.681.075 tys. zł w 2009 r. Ujemne saldo wyniku wzrosło w porównaniu do 2008 r. o 550.679 tys. zł. Największy udział w saldzie wyniku miały koszty odpisów utworzonych przez Bank w kwocie 1.330.951 tys. zł, tj. 79% (855.086 tys. zł, tj. 76% w 2008 r.). Pozostałą część salda stanowił głównie ujemny wynik z tytułu odpisów aktualizujących Kredobank SA w kwocie 278.723 tys. zł, tj. 17% (263.940 tys. zł, tj. 23% w 2008 r.) oraz Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy SA w kwocie 44.541 tys. zł, tj. 3% (11.373 tys. zł, tj. 3% w 2008 r.).

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys.zł	tys.zł	tys. zł	(%)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom i należności od banków	(1.583.376)	(1.022.940)	(560.436)	55
Inwestycje w jednostki wyceniane metodą praw własności	(3.876)	60.416	(64.292)	(106)
Wartości niematerialne	(3.402)	(76.360)	72.958	(96)
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	(3.292)	(2.214)	(1.078)	49
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1.680)	-	(1.680)	-
Rzeczowe aktywa trwałe	161	541	(380)	(70)
Pozostałe	(85.610)	(89.839)	4.229	(5)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(1.681.075)	(1.130.396)	(550.679)	49

Na zmianę salda w 2009 r. najbardziej istotny wpływ miał wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów konsumpcyjnych o 395.623 tys. zł (tj. 93%) oraz mieszkaniowych – wzrost o 150.698 tys. zł (tj. 151%). Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 6.

Istotny udział w saldzie stanowiły koszty odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości utworzone przez Kredobank SA, które w 2009 r. wyniosły 278.723 tys. zł (tj. 17% salda). Wiązało się to z sytuacją makroekonomiczną na Ukrainie, która przełożyła się na pogorszenie jakości portfela kredytowego Kredobank SA.

Ujemny wynik netto z tytułu odpisów aktualizujących pozostałych w kwocie 85.610 tys. zł w 2009 r. dotyczył głównie Banku – ujemny wynik netto w kwocie 41.015 tys. zł (tj. 48%), Grupy PKO BP Inwestycje – ujemny wynik netto w kwocie 26.587 tys. zł (tj. 31%) oraz Grupy Bankowy Fundusz Leasingowy – ujemny wynik netto w kwocie 15.479 tys. zł (tj. 18%). Największą pozycję stanowił ujemny wynik netto z tytułu utworzenia rezerw na zobowiązania pozabilansowe w kwocie 36.645 tys. zł oraz z tytułu utraty wartości gruntów i skapitalizowanych nakładów inwestycyjnych w kwocie 26.587 tys. zł.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

27. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Grupę w 2009 r. wyniosły 4.243.835 tys. zł i były niższe o 52.440 tys. zł (tj. 1%) od kosztów poniesionych w 2008 r. Koszty Banku stanowiły 90% całości salda kosztów Grupy (bez zmian w stosunku do 2008 r.).

	2009 r.	2008 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Świadczenia pracownicze	(2.307.514)	(2.429.394)	121.880	(5)
Koszty rzeczowe	(1.351.208)	(1.356.437)	5.229	-
Amortyzacja	(469.152)	(429.904)	(39.248)	9
Podatki i opłaty	(66.338)	(63.803)	(2.535)	4
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(49.623)	(16.737)	(32.886)	196
Razem	(4.243.835)	(4.296.275)	52.440	(1)

Spadek ogólnych kosztów administracyjnych w 2009 r. wynikał głównie ze zmniejszenia świadczeń pracowniczych (spadek o 121.880 tys. zł, tj. 5%) i był częściowo rekompensowany wzrostem kosztów amortyzacji (wzrost o 39.248 tys. zł, tj. 9%) oraz wzrostem składki i wpłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (wzrost o 32.886 tys. zł, tj. 196%), co było związane z wprowadzeniem nowych przepisów wykonawczych dotyczących zasad naliczania składek oraz koniecznością pokrywania składki w całości przez Bank, podczas gdy wcześniej połowę składki finansował Narodowy Bank Polski.

Na spadek kosztów świadczeń pracowniczych w 2009 r. złożyły się przede wszystkim niższe o 80.594 tys. zł (tj. 4%) koszty wynagrodzeń, które w 2009 r. wyniosły 1.943.269 tys. zł (2.023.863 tys. zł. w 2008 r.). Zmniejszenie kosztów wynagrodzeń wynikało w głównej mierze z redukcji etatów w Grupie – średnie zatrudnienie w Grupie obniżyło się o 1.627 etatów z 33.609 w 2008 r. do 31.982 w 2009 r.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

27. Ogólne koszty administracyjne (cd.)

Wskaźniki efektywności Grupy kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2009 r.	2008 r.
	tys. zł	tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	(4.243.835)	(4.296.275)
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	31.982	33.609
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	(133)	(131)
Zysk netto na 1 zatrudnionego	72	96

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 47,9% (45,8% za 2008 r.). Jednocześnie zmniejszył się zysk netto przypadający na 1 zatrudnionego (spadek o 25% w stosunku do 2008 r.). Ogólne koszty administracyjne w przeliczeniu na osobę wzrosły przede wszystkim ze względu na średnioroczny spadek zatrudnienia o 1.627 osób, tj. o 5%.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

28. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło:

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Odroczony podatek dochodowy	185.992	163.679	22.313	14
Bieżące obciążenie podatkowe	(817.478)	(1.001.835)	184.357	(18)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(631.486)	(838.156)	206.670	(25)
Obciążenie podatkowe wykazane w kapitale własnym	(21.690)	(12.735)	(8.955)	70
Razem	(653.176)	(850.891)	197.715	(23)

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 21,5% w 2009 r. i była niższa w porównaniu do roku ubiegłego o 0,4 p.p.

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową. Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	Bilans 31.12.2009 r. tys. zł	Bilans 31.12.2008 r. tys. zł	Rachunek zysków i strat tys. zł
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Odsetki skapitalizowane od kredytów mieszkaniowych w sytuacji normalnej	238.446	258.759	20.313
Odsetki naliczone od należności	88.454	100.892	12.438
Odsetki od papierów wartościowych	37.713	44.113	6.400
Wycena instrumentów pochodnych, w tym:	40.935	-	x
- odniesiona na wynik	12.957	-	(12.957)
- odniesiona na kapitał	27.978	-	x
Wycena papierów wartościowych, w tym:	-	11.486	x
- odniesiona na wynik	-	6.365	6.365
- odniesiona na kapitał	-	5.121	x
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego	233.516	196.000	(37.516)
Pozostała wartość dodatnich różnic przejściowych	23.190	34.612	x
- odniesiona na wynik	22.940	23.662	722
- odniesiona na kapitał	250	10.950	x
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	662.254	645.862	x
- odniesiona na wynik	634.026	629.791	(4.235)
- odniesiona na kapitał	28.228	16.071	x

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

28. Podatek dochodowy

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

	Bilans 31.12.2009 r. tys. zł	Bilans 31.12.2008 r. tys. zł	Rachunek zysków i strat tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego			
Odsetki naliczone od zobowiązań	326.419	223.004	103.415
Wycena papierów wartościowych, w tym:	15.090	27.825	x
- odniesiona na wynik	11.272	14.759	(3.487)
- odniesiona na kapitał	3.818	13.066	x
Korekta wyceny ESP	191.507	166.449	25.058
Koszt utworzonych rezerw do rozliczenia w czasie	236.494	159.789	76.705
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	110.171	110.037	134
Wycena instrumentów pochodnych, w tym:	17.410	77.734	x
- odniesiona na wynik	17.410	77.734	(60.324)
- odniesiona na kapitał	-	-	x
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych, w tym:	147.847	99.676	x
- odniesiona na wynik	148.044	99.318	48.726
- odniesiona na kapitał	(197)	358	x
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	1.044.938	864.514	x
- odniesione na wynik	1.041.317	851.090	190.227
- odniesione na kapitał	3.621	13.424	x
Łączny efekt różnic przejściowych, w tym:	382.684	218.652	
- odniesione na wynik	407.291	221.299	185.992
- odniesione na kapitał	(24.607)	(2.647)	x
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	403.218	239.237	x
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20.534	20.585	x
Wpływ netto podatku odroczonego na rachunek zysków i strat	-	-	185.992

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Grupa na koniec 2009 r. rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 403.218 tys. zł (239.237 tys. zł na koniec 2008 r.). Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w bilansie wyniosła 20.534 tys. zł (20.585 tys. zł na koniec 2008 r.).

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

28. Podatek dochodowy (cd.)

(b) Podatek dochodowy bieżący

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zysk brutto	2.943.270	3.977.343	(1.034.073)	(26)
Podatek dochodowy bieżący według stawki podatku od zysku brutto (19%)	(559.221)	(755.695)	196.474	(26)
Efekt innych stawek podatkowych – na Ukrainie (25%)	13.183	(2.338)	15.521	(664)
Różnice trwałe, w tym:	(71.965)	(84.280)	12.315	(15)
Rozwiązanie rezerw oraz dodatnia aktualizacja wartości, nie stanowiące przychodów podatkowych	(43.301)	(123.743)	80.442	(65)
Pozostałe koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(43.185)	33.164	(76.349)	(230)
Przychody z tytułu dywidend	20.525	21.140	(615)	(3)
Inne przychody wolne od opodatkowania	17.098	2.330	14.768	634
Pozostałe	(23.102)	(17.171)	(5.931)	35
Inne różnice, w tym darowizny	(19.878)	(1.196)	(18.682)	1.562
Rozliczenie straty podatkowej	6.395	5.353	1.042	19
Całkowite obciążenie podatkowe	(631.486)	(838.156)	206.670	(25)
 Efektywna stopa podatkowa	21,5%	21,1%	0,4%	2
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	185.992	163.679	22.313	14
Razem bieżące obciążenie podatkowe	(817.478)	(1.001.835)	184.357	(18)

W bieżącym roku obrotowym podatek dochodowy dla spółek wchodzących w skład Grupy kalkulowany był według stawki 19% (dla Polski) oraz 25% (dla Ukrainy), w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie przepisów MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu. Podatek dochodowy bieżący za dany rok obrotowy stanowi sumę podatku dochodowego bieżącego kalkulowanego przez jednostki wchodzące w skład Grupy (w tym Bank 763.785 tys. zł oraz jednostki zależne 53.693 tys. zł).

AKL

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

29. Uzgodnienie wyniku finansowego netto skonsolidowanych spółek ze skonsolidowanym wynikiem netto Grupy

Poniżej przedstawiono uzgodnienie zysku netto konsolidowanych spółek ze skonsolidowanym wynikiem finansowym netto Grupy za badany rok:

	2009 r. tys. zł	2008 r. tys. zł
Zysk /(strata) netto:		
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	2.432.152	2.881.260
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	60.850	104.815
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService SA	31.981	27.767
PKO BP BANKOWY Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA	23.619	23.519
Inteligo Financial Services SA	13.473	24.847
Centrum Finansowe Puławska	12.491	7.376
Bankowy Fundusz Leasingowy SA	3.184	10.081
PKO Finance AB	63	95
Fort Mokotów Inwestycje Sp. z o.o.	(602)	-
PKO BP Inwestycje Sp. z o.o.	(6.623)	(4.531)
Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	(4.693)	1.704
Kredobank SA	(190.192)	(198.209)
Razem zysk netto konsolidowanych spółek	2.375.703	2.878.724
Eliminacje konsolidacyjne	(63.919)	260.463
w tym:		
- dywidendy	(96.179)	(108.877)
- odpis z tytułu utraty wartości firmy	(3.402)	(76.360)
- odpis z tytułu utraty wartości jednostek zależnych	67.622	318.030
- pozostałe	(31.960)	127.670
Zysk netto Grupy Kapitałowej	2.311.784	3.139.187

Eliminacja o odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 67.622 tys. zł dotyczy odpisu z tytułu utraty wartości utworzonego w 2009 r. przez Bank na zaangażowanie kapitałowe w Kredobank SA.

ArK

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

30. Pozycje pozabilansowe

Wartość zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych na dzień bilansowy zaprezentowano w tabeli:

	31.12.2009 r. tys. zł	31.12.2008 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, w tym:	32.882.640	30.444.143	2.438.497	8
Finansowanie udzielone	27.385.159	26.141.444	1.243.715	5
Udzielone gwarancje i poręczenia – wartość nominalna	5.497.481	4.302.699	1.194.782	28
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, w tym:	4.580.021	4.928.425	(348.404)	(7)
Otrzymane gwarancje i poręczenia	3.736.394	4.175.307	(438.913)	(11)
Pozostałe	843.627	753.118	90.509	12

Wzrost zobowiązań pozabilansowych udzielonych o 2.438.497 tys. zł (tj. 8%) był spowodowany wzrostem zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania o 1.243.715 tys. zł (tj. 5%) oraz zwiększeniem wartości nominalnej udzielonych gwarancji i poręczeń o 1.194.782 tys. zł (tj. 28%). Udział Banku w saldzie na datę bilansową wyniósł 99,5% (99,7% na dzień 31 grudnia 2008 r.).

Zobowiązania pozabilansowe otrzymane uległy w 2009 r. zmniejszeniu o 384.404 tys. zł (tj. 7%). Udział Banku w saldzie na 31 grudnia 2009 r. wyniósł 73%, tj. 3.327.395 tys. zł (3.829.183 tys. zł, tj. 78% na dzień 31 grudnia 2008 r.). Znaczący udział w saldzie miały także Kredobank SA (24%, tj. 1.090.527 tys. zł) oraz Grupa Bankowy Fundusz Leasingowy SA (4%, tj. 161.632 tys. zł). Na koniec 2008 r. salda zobowiązań pozabilansowych otrzymanych przez Kredobank i Grupę Bankowy Fundusz Leasingowy SA wynosiły odpowiednio 868.510 tys. zł, tj. 18% oraz 230.732 tys. zł, tj. 5%.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Jednostki dominującej przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w dokumentacji konsolidacyjnej oraz wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Dokumentacja konsolidacyjna była kompletna i poprawna, a sposób jej przechowywania zapewnia właściwą ochronę.
- (d) We wszystkich istotnych aspektach określone przez kierownika jednostki dominującej zasady rachunkowości oraz wykazywanie danych były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad i metod w stosunku do roku ubiegłego.
- (e) Obliczenie powstałej w badanym okresie wartości firmy oraz jej ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym były we wszystkich istotnych aspektach zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (f) We wszystkich istotnych aspektach konsolidacja kapitałów oraz ustalenie udziałów mniejszości zostały przeprowadzone prawidłowo.
- (g) Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (h) Wyłączenia wyników nie zrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- (i) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje określone przez MSSF zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (j) Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy kapitałowej za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33 poz. 259).
- (k) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa wpływających na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także żadnych istotnych naruszeń statutu Jednostki dominującej.

Grupa Kapitałowa
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA
Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (l) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (m) Całkowity wymóg regulacyjny liczony na bazie skonsolidowanej wyniósł na dzień bilansowy 9.749.332 tys. zł. Współczynnik wypłacalności liczony na bazie skonsolidowanej na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósł 14,66%. Na dzień bilansowy Grupa stosowała się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.
- (n) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (o) Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 38/2009 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 30 czerwca 2009 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 14 lipca 2009 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1792 w dniu 29 września 2009 r.

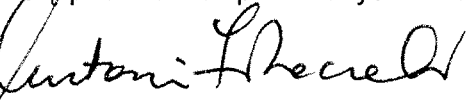
VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA, w której jednostką dominującą jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie przy ulicy Puławskiej 15. Badaniu podlegało skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące:

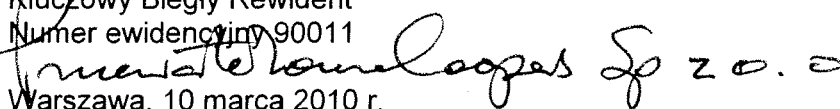
- (a) skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 156.478.685 tys. zł;
- (b) skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujący zysk netto w kwocie 2.311.784 tys. zł;
- (c) skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące dochody całkowite netto w kwocie 2.401.214 tys. zł;
- (d) skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 6.437.854 tys. zł;
- (e) skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. wykazujące wpływy pieniężne netto w kwocie 722.150 tys. zł;
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Jednostki dominującej dnia 9 marca 2010 r. Raport powinien być odczytywany wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA z dnia 10 marca 2010 r. dotyczącą wyżej opisanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

Warszawa, 10 marca 2010 r.